

PONURZYĆ SIĘ (9) *vb pf*

ponurzyć się (7), **ponorzyć się** (2); ponurzyć się *BielKron*, *Mącz* (2), *BudNT* (3), *CzechRozm*; ponorzyć się *HistAl*, *HistRzym*.

się (6), się (3).

o jasne; ponorzyć z *tekstów nie oznaczających ó*.

inf ponurzyć się (2). ◇ *fut 2 pl* ponurzyście się (1). ◇ *praet 3 sg m* ponurzył się (2). [*f* ponurzyła się.] ◇ *1 pl m pers* ponurzyliśmy się (2). ◇ *3 pl m pers* ponorzyli się (1). ◇ *imp 2 sg* ponurz się (1). ◇ [*con 3 sg m by* się ponorzył.]

Sł stp, *Cn brak*, *Linde bez cytatu s.v. ponurzyć*.

1. *Pogrążyć się, zagłębić się; demergere HistAl; immergere, mergere Mącz* (7) : Se aliquo immergere, Ponurzić fie. *Mącz* 218c; [tedy nośzą [*len*] do wody y wmczą ij między koły nábite zwierzchu czym ciężkim przyłożywŷzy áby się dobrze ponorzył *Cresc* 1571 189].

W porównaniu (1): Thákież gdy go chciał kto zábić ná wodźie/ ponurzył fie w wodę iáko káczká *BielKron* 460.

Zwrot: »ponurzyć się w wodę, w rzekę, [w przerąbl]« [*szyk zmienny*] (2:2): Gdy ci vyrzeli zaftęp Alexandrow/ nátychmiaft fie w rzekę ponorzyli [*statim se in ipsum fluvium dimerserunt*]. *HistAl* [13]; *BielKron* 460; *Mergere se in flumen*, Ponurzić fie w rzekę. *Mącz* 218b; *HistRzym* 55v; [*StryjKron* 351].

Przen; baptizare PolAnt [*w kogo, w co*] (2) : Albo nie wiecie iż ktorzykolwiek ponurzyliśmy fię w Chriřtá Iefufa/ w śmierz iego ponurzyliśmy fię? *BudNT Rom* 6/3.

2. *Ochrzcić się (w terminologii anabaptystów); baptizare PolAnt* (2) :

Szereg: »ponurzyć się a omyć grzechy« (1): Tákże mowi Anániaŷ do Páwła: Teraz ielzczę co dumaŷ? wŷtań á ponurz fie/ á omyi grzechy twe [*Exsurge et baptizare, et ablue peccata tua Vulg Act* 22/16]/ wzywáiąc imienia Páńŷkiego *CzechRozm* 257v.

Przen (1) :

Zwrot: »nurzaniem ponurzyć się« (1): A Iezus rzekł im/ czáŷzę iednák ktorą ia piję pić będziecie/ y nurzaniem ktorym fię ia nurzam ponurzyćie fię [*et baptismo quo ego baptizor, baptizabimini*]. *BudNT Mar* 10/39.

Synonimy: 1. *pogrążyć się, potopić się, utopić się, zatonać, zatopić się*; 2. *okrzcić się*.

Formacje współrdzenne cf NURZAĆ.